



Glasiilo Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu **PREPOROD**, ISSN 1331-1492, godina 14, broj 22, Zagreb, prosinac 2007.

PREPOROD



**Riječ
predsjednika**

Korak unazad

Baš kad čovjek pomisli da ga u ovom sindikalnom poslu ama baš ništa ne može iznenaditi dogodi mu se, kao grom iz vedra neba, nešto što ga temeljito opovrgne. A upravo mi se to dogodilo ovih dana kada sam pročitao priopćenje Nezavisnog sindikata o velebnim postignućima u novom srednjoškolskom Kolektivnom ugovoru. Prvo sam, čitajući Mihalinecovo priopćenje, pomislio da možda postoji neki drugi tekst Ugovora, odnosno nije li meni došao u ruke neki krivi socijalni sporazum. Ali, ne lezi vraže, uvjerih se začas kako je riječ o istom dokumentu.

Nakon pokušaja impresioniranja srednjoškolskog puka dužinom pregovora (deset mjeseci), brojem novih instituta (37, velik broj prepisan iz TKU-a?!), Mihalinec nije mogao odoljeti vlastitoj taštini i ne spomenuti u prigodnom priopćenju kako je potpisani Ugovor, ni manje ni više, nego "značajan iskorak". Osupnut iznenađenom ocjenom, nakon što sam se uspio pribrati, zamislio sam se nad sličnim neodmjerenim sindikalnim ocjenama. Nakon dužeg razmišljanja ostalo mi je samo ustvrditi kako su tek malobrojni sindikalisti u proteklih deset godina neodmjerenosti uspjeli zasjeniti najnoviju u nizu sindikalnih samohvala.

Bez namjera ulaženja u detalje novog Ugovora koji zaposlenicima nije donio ništa, podsjetiti ću ga kako je krajem devedesetih neki drugi sindikalist, gle čuda, zvao se istovjetno kao sadašnji predsjednik Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama, pisao o tadašnjem Kolektivnom ugovoru koji je njegov sadašnji sindikat potpisao s tadašnjim ministrom Pugelnikom. Iako je spomenuti Ugovor zaposlenicima donio neusporedivo više od epskog bavljenja dostojanstvom zaposlenika i opisivanjem radnih mjesta stručnih suradnika, tadašnji Branimir sporazum vlade i Nezavisnog sindikata naziva "zajedničkim naporom na uništavanju srednjeg školstva". Ministar je, piše tadašnji Branimir, "na poklon dobio socijalni mir u srednjoškolskim zbornicama, a da zauzvrat nije trebao dati ništa". To što je Mihalinec tada nazivao "ništa" bilo je nekoliko desetaka puta bilo više od onog što on sada prvo potpisuje, a potom i besramno naziva "značajnim iskorakom". Zanimljivo je da u istom priopćenju zbog pregovaračkog neuspjeha tada očito neki drugi Mihalinec traži i ostavku tadašnje predsjednice Nezavisnog sindikata.

Ne želeći dalje čitateljstvo zamarati podsjećanjima na ocjene i stavove dvaju sindikalista podudarnog imena i prezimena vratit ću se, makar i nakratko, potpisanim Ugovoru. Konkretno blagodat Ugovora (10 ili 15 posto veća plaća) uskoro će osjetiti zaposlenici u čak šest od 416 srednjoškolskih ustanova, odnosno nekoliko stotina naših kolega od 20.916 zaposlenika. Ostali će se, u izostanku pametnijeg posla, u ove predblagdanske dane moći zabavljati u Ugovoru nadugačko i naširoko razrađenom zaštitom dostojanstva zaposlenika. Nakon prije godinu dana izbornih "dostojanstvenih" plaća najnormalnije je da se Nezavisni sindikat našao vremena pozabaviti i zaštitom ostalih pojava oblika zaposleničkog dostojanstva. Ako je nešto ipak u cijeloj ovoj priči dobro onda je to činjenica kako Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama poslije dugo vremena neće moći svome članstvu objašnjavati kako je Preporod kriv za pregovarački neuspjeh. Stvarno, dodatne tri kune bruto mjesečno po zaposleniku zasluga je i doseg isključivo Nezavisnog sindikata. Poslije svega nama bi u Preporodu ostalo tek za čestitati našim sindikalnim kolegama kada ne bismo bili uvjereni kako se ovaj puta stvarno radi o iskoraku. Nažalost, u suprotnom smjeru. Neka nam baš zato, unatoč svemu, svima nama koji radimo u školama, nova 2008. godina bude sindikalno manje neuspješna.

Željko Stipić

Što je donio Kolektivni ugovor

U potrazi za (novim) pravima

Kako nam sindikalne kolege nisu ovim Ugovorom pružili ni najmanji dokaz o svojim pregovaračkim umijećima i nastojanjima, nije nam za zamjeriti ako ozbiljno posumnjamo u njihovu sindikalnu snagu, ali i ozbiljnost njihovih pregovaračkih namjera

Manje-više poznato je da tek malo-brojni u našim zbornicama čitaju kolektivne ugovore. Vjerojatno drugačije neće biti ni s novim srednjoškolskim kolektivnim ugovorom. Među nama prosvjetarima obično se razmišlja na način "što god ONI potpisali, plaća mi je mala, a drugo me ionako ne zanima". ONI su, dakako, sindikati (u ovom je trenutku bolje reći sindikat!), a stav je svakako pogrešan. Svaki je kolektivni ugovor, posebno ako je tek potpisan, vrijedan čitanja.

Što je to posebno vrijedno u novom Kolektivnom ugovoru? Dobro je što su neki članci preciznije formulirani nego ranije, posebno onaj koji se odnosi na neposredan odgojno-obrazovni rad nastavnika, te proširenu definiciju dodatne i dopunske nastave. Sada je prvi puta eksplicitno naveden rad s učenicima koji se pripremaju za natjecanja iz znanja i umijeća, ali odmah mi se nametnuo pitanje hoće li to doista i omogućiti pravednije nagrađivanje svih naših kolega koji godinama rade praktički besplatno, vođeni svojim entuzijazmom i pripremaju školske priredbe ili spremaju učenike za razna natjecanja? Problem leži u činjenici da je broj sati dodatne i dopunske nastave, sukladno Pravilniku o normi, za svaku školu određen ad-

ministrativno, prema veličini škole, a ne prema stvarnim potrebama ili stvarnom radu koji u školi postoji. Bez ugrađivanja Pravilnika o normi u Kolektivni ugovor te intervencije u njegov sadržaj, nema kvalitetnog rješenja navedenih problema.

Konkretna financijski učinak, nažalost jedini, ovoga Kolektivnog ugovora osjetit će kolege iz triju novih škola na popisu škola s otežanim i triju novih škola na popisu škola s posebnim uvjetima rada, i to svakako treba pozdraviti. No, ukupno gledano, za cijelu populaciju srednjoškolskih zaposlenika, to je zaista premalo!

Kao profesor matematike s više od dvadeset godina staža, ozbiljno patim od dviju profesionalnih deformacija. Jedna je to što poštuju formu, ali prezirem formalizam. Kada je riječ o Kolektivnom ugovoru, formalizam leži u "papirnatim" pravima, onima koja su lijepo napisana, ali su nedovoljno precizirana, pa u praksi nikada ne zažive, jer nisu osigurani mehanizmi za njihovo provođenje.

Posebna je priča oživotvorenje prava iz preopširnog poglavlja posvećenog zaštiti dostojanstva zaposlenika koja je nužna i zahtijeva hitnu akciju na razini cijelog društva. Možda je intervencija u Kolektivni ugovor samo prvi korak,

ali i on bi morao biti konkretniji. No, niti u jednom od čak deset članaka nema eksplicitnog spominjanja one vrste nasilja koje doživljavamo svakodnevno, u oblicima od blažeg, verbalnog, pa do krajnjeg, fizičkog i psihičkog. O nasilju koje dolazi, nažalost, od naših učenika i njihovih roditelja.

Druga moja profesionalna deformacija je kronična profesorska osjetljivost na prepisivanje. A posebno na loše i "šlampavo" prepisivanje, toliko često kod naših učenika. Ali, učenici su jedno, a pregovarači za Kolektivni ugovor nešto posve drugo. I stoga pitanje - čemu toliko prepisanih članaka iz Temeljnoga kolektivnog ugovora? Jedan je od logičnih odgovora da se količinom napisanog željelo nadomjestiti nedostatak sadržaja.

I tako, iščitavajući ovaj Kolektivni ugovor u potrazi za novim ili barem poboljšanim starim pravima, ne nađoh odgovore na mnogobrojna pitanja koja su mi i danas postavljale kolegice i kolege (i to ne samo članovi sindikata Preporod), nakon vijesti o njegovu potpisivanju. Pitali su što je s našom normom, zašto se razredništvo tako malo vrednuje, što je s kontrolnim ispitima u strukovnim školama, moraju li voditi učenike na maturalna putovanja i danonoćno bježiti

nad njima za osmosatnu dnevnicu i što će im se dogoditi ako to odbiju? Kada će se valorizirati oni silni sati provedeni s učenicima na izložbama, u kazalištu ili stručnim ekskurzijama, često nakon ili prije odrađene nastave, često bez putnih troškova i do dugo u noć? Tko će ih konačno zaštititi od nasilnog učenika, kojeg je "nepedagoški" poslali iz razreda, a "socijalno neosjetljivo" isključiti iz nastavnog procesa? Do kada ćemo biti jedina struka koja odraduje vlastita bolovanja i vječno se zbog njih osjeća krivima i zašto nam se ne plaćaju zamjene pod izlikom da su "nestručne"? Na ova pitanja, kao i toliko druga, u novom kolektivnom ugovoru nema odgovora.

Možda sve navedeno nije bilo moguće riješiti, ali svakako je trebalo pokušati. Kolege pregovarači iz Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama sve su učinili da sami snose isključivu odgovornost za sadržaj ovoga Kolektivnog ugovora, da ga jedini tumače. Kako nam sindikalne kolege nisu ovim Ugovorom pružili ni najmanji dokaz o svojim pregovaračkim umijećima i nastojanjima, nije nam za zamjeriti ako ozbiljno posumnjamo u njihovu sindikalnu snagu, ali i ozbiljnost njihovih pregovaračkih sposobnosti.

Sonja MUDRIĆ

Razgovor s Brankom Pratengrazerom, povjerenikom Podružnice kumrovečke osnovne škole Josipa Broza

Ne želimo biti guske u magli

Prelazak zaposlenika Osnovne škole Josipa Broza u Kumrovcu iz Sindikata hrvatskih učitelja u Sindikat Preporod povod je za kraći razgovor s Brankom Pratengrazerom, povjerenikom Podružnice kumrovečke osnovne škole, sedme Preporodove osnovnoškolske podružnice u Krapinsko-zagorskoj županiji.

Svaki je izlazak iz jednog sindikata i ulazak u drugi sindikat značajno uzrokovani konkretnim nezadovoljstvom zaposlenika. Riječ je obično o nezadovoljstvu ili vodstvom sindikata ili radom povjerenika. Što je prethodilo odluci kumrovečkih kolega?

Odluka o prelasku iz SHU u Sindikat zaposlenika hrvatskom školstvu - Preporod sazrijevala je gotovo godinu dana. Na posljednjoj sjednici Skupštine SHU u Crikvenici, čiji sam bio član, tražio sam odgovore zbog čega rukovodstvo ne poštuje Statut SHU i kojim

se razlozima motiviralo Veliko vijeće kad je donosilo odluku o prekidu štrajka prije godinu dana. Naime, članstvo je zahtijevalo jedno, a rukovodstvo je mimo tog mišljenja zaključivalo drugačije. Izjavu o zadovoljstvu rastom plaća u ovoj godini ocijenili smo tragikomičnom i protivno interesima članstva, a organiziranje protesta zbog nepotpisivanja kolektivnog ugovora ocijenili smo loše tempiranim političkim svrstavanjem. Istina je da smo u raznim prilikama postavljali neugodna pitanja. Primjerice, koliko će još milijuna sindikalne članarine biti poklonjeno Vili Ružica, bivšem Učiteljskom domu, u kojem si učitelj ne može priuštiti nijedan dan odmora? Mi koji smo takva pitanja postavljali smatrani smo neprijateljima i rušiteljima Sindikata. Nitko nije postavio pitanje sposobnosti rukovodstva. Uvidjevši da se rukovodstvo više ne bori za interese članstva, svi su članovi potpisali su zahtjev za brisanjem iz članstva

i potpisivanjem pristupnice novom Sindikatu.

Napustiti jedan sindikat ozbiljna je odluka. No, ništa manje ozbiljna odluka nije ni izabrati drugi sindikat.

Prateći rad Preporoda ocijenili smo da on artikulira interese članstva i da se za njih bori. Nama treba sindikat u kojem ćemo osjetiti brigu o članstvu, koji će slušati puls članstva i da će to postati politikom koju će rukovodstvo provoditi. U svakom slučaju želimo biti subjekt, a ne guske u magli.

Kako sindikat približiti zaposlenicima u našim školama, pogotovo mladima, među kojima je najviše sindikalno neorganiziranih?

Sindikat treba biti aktivan i prezentiran tako da svaki zaposlenik osjeti da je sindikat njegova organizacija u kojoj zaista može ostvariti svoj interes i zaštitu. U svakoj aktivnosti, svaki član treba osjetiti i dio sebe, da se uključuje u industrijsku



akciju radi općih interesa u kojima će svaki član naći i svoje mjesto. Mladim radnicima treba pomagati, približiti im aktivnosti u kojima sudjelujemo. Oni moraju osjetiti da nisu prepušteni na milost i nemilost poslodavcu već da imaju određena prava, na koja će ih sindikat upozoriti i za koja će se u ime njih boriti. Iznošenjem konkretnih slučajeva i pozitivnih iskustava jačat ćemo vjeru u važnost sindikata kod svakog pojedinca.

A. P.

...NOVOSTI...NOVOSTI...NOVOSTI...

5. prosinca Održano Županijsko vijeće Međimurske županije. Uz upoznavanje povjerenika sa sadržajem sjednice Glavnog vijeća, najviše se raspravljalo o situaciji oko nepotpisivanja novog osnovnoškolskog Kolektivnog ugovora.

10. prosinca Ministarstvo je Sindikatu Preporod uputilo ponudu potpisivanja Kolektivnog ugovora za zaposlenike u srednjoškolskim ustanovama. Uz ponudu Sindikatu je poslan i tekst novoga srednjoškolskoga kolektivnog ugovora.

11. prosinca Sindikat Preporod je odbio potpisati novi srednjoškolski Kolektivni ugovor. Istoga dana, Ugovor su potpisale kolege iz Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama.

14. prosinca Predsjednik Sindikata sudjelovao na Svečanoj podjeli Nagrade

Ivan Filipović.

17. prosinca U Osnovnoj školi Vladimira Nazora u Pločama održana konstituirajuća sjednica Županijskog vijeća Dubrovačko-neretvanske županije. Istoga dana održano i Županijsko vijeće Splitsko-dalmatinske županije.

Glasiilo Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod, Petrinjska 59a, 10000 Zagreb

Izdavač: SZHS Preporod

Uredništvo: Sonja Mudrić i Marko Ružić

Urednik: Željko Stipić

Grafička priprema: Školske novine

Tisak: Vjesnik d.d., Slavenska avenija 4

Glasiilo je besplatno; prijavljeno je Ministarstvu kulture sektoru za informiranje 19. lipnja 1995. godine, klasa: 008-02/95-01-01, ur-broj: 532-03-5/2-95-01/142. Rješenjem Ministarstva kulture od 6. srpnja 1995. godine, klasa 612-10/95-01-1267, ur-broj: 532-03-1/7-95-01. Glasiilo je oslobođeno poreza na promet.

ČESTIT BOŽIĆ I SRETNU NOVU 2008. GODINU SVIM ČLANOVIMA SINDIKATA I ZAPOSLENIMA U OSNOVNOŠKOLSKIM I SREDNJOŠKOLSKIM USTANOVAMA!

VAŠ SINDIKAT PREPOROD